Muurbloempjes en debutantes op 'het onteigeningsbal'

25 opstellen ter gelegenheid van 25 jaar
Vereniging van Onteigenings-Advocaten (V.O.A.)

onder redactie van:

Mr. J.F. de Groot

Mr. B.S. ten Kate

Mr. A.P. van Delden

VOA VERENIGING VAN ONTEIGENINGSADVOCATEN

ISBN 978-94-6315-017-0
NUR 820-823

© 2016, Vereniging van Onteigenings-Advocaten

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgeverij. Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van art. 16h tot en met 16m Auteurswet 1912 jo. het Besluit van 27 november 2002, Stb. 2002, 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken dient men zich tot de Stichting Instituut voor Bouwrecht te wenden.

No part of this book may be reproduced in any form, by print, photo print, microfilm or any other means without written permission from the publisher.

Voorwoord

Op 20 augustus 1991 werd ten kantore van Buruma Maris Scheer Van Solkema in Den Haag opgericht de Vereniging van Onteigenings-Advocaten (V.O.A.). Oprichters waren mr. J.S.G. (Johannes) Dorhout, mr. J.C.N.B. (Jacques) Kaal, mr. J.W. (Jan-Willem) Meijer en mr. P.C.E. (Peter) van Wijmen.

Blijkens de statuten kreeg de V.O.A. als doel het bevorderen en het bewaken van de deskundige beroepsuitoefening door haar leden op het gebied van onteigening, planschade, nadeelcompensatie en aanverwante rechtsgebieden door het organiseren van lezingen, studie-bijeenkomsten en opleidingen, dan wel het verlenen van medewerking daaraan, de uitwisseling van informatie, het bevorderen van de goede betrekkingen tussen de leden, en door 'alle andere wettige middelen'.

Thans, 25 jaar later, zijn twee oprichters ons ontvallen, zijn de beide andere oprichters niet meer actief in de advocatuur, en is ook de notaris die de oprichtingsakte destijds gepasseerd heeft al gedefungeerd. Maar we kunnen constateren dat zij destijds iets zijn begonnen wat de tand des tijds kan doorstaan. De V.O.A. is heden ten dage een mix van leden van het eerste uur, 'oud-gedienden' en jonge(re) advocaten, die alle met elkaar gemeen hebben dat zij beogen de onteigeningsadvocatuur op het hoogste niveau te beoefenen. Alle destijds in de statuten opgenomen middelen worden daarbij gehanteerd: lezingen, opleidingen en informatie-verschaffing. Maar in de onteigeningspraktijk blijkt dat 'het bevorderen van de goede betrekkingen tussen de leden' minstens zo belangrijk is. V.O.A.-leden kunnen met scherpe juridische middelen de degens kruisen, maar blijven in de onderlinge contacten meer dan confraterneel. Daarbij zijn veelal niet alleen de advocaten zelf gebaat, maar in het bijzonder ook 'de zaak' en daarmee de cliënt.

Net als in 1991, toen de invoering van het nieuw Burgerlijk Wetboek aanstaande was, staat ook nu de advocatuur voor een majeure wetgevingsoperatie. De oude, vertrouwde, Onteigeningswet staat op de nominatie om het veld te ruimen, om – in rigoureus gewijzigde vorm – te eindigen als een handvol artikelen in een verzameling omgevingsrechtelijke wetgeving. Wat de nieuwe wetgeving ook moge brengen, de leden van de V.O.A. zullen daar raad mee weten.

Nu de Onteigeningswet op haar laatste benen lijkt te lopen, hebben wij een aantal leden gevraagd om de meest obscure bepalingen uit die aloude wet te belichten, en daarbij bijvoorbeeld in te gaan op de vraag waarom de bepaling zo weinig gebruikt is, en of er in de Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet nog plaats voor zo'n bepaling zou moeten worden ingeruimd. Dat heeft geleid tot een veelkleurig palet aan onteigeningsrechtelijke gedachten, zo veelkleurig als de V.O.A. zelf. Vanzelfsprekend is/zijn voor de inhoud van elk van de bijdragen alleen de auteur(s) verantwoordelijk.

Na 25 jaar V.O.A. ligt voor u een bundel met 25 opstellen over de 'muurbloempjes' van het onteigeningsrecht, en enkele in het oog springende 'debutantes'.

Wij danken Rob Kluitenberg van het Instituut voor Bouwrecht, zonder wiens inzet deze bundel niet in deze vorm tot stand zou zijn gekomen.

Arnhem / Haarlem / Rotterdam / Amsterdam / Den Haag, november 2016

Het bestuur van de Vereniging van Onteigenings-Advocaten,
B.S. ten Kate, voorzitter
J.C. Binnerts, secretaris
J.R. Vermeulen, penningmeester
J.F. de Groot
A.P. van Delden

Inhoudsopgave

Voorwoord v

Het afwijkende onteigeningsprocesrecht 3
Mr. J.F. de Groot en mr. A. de Snoo

Onteigening van rechten 11
Mr. J.P. van den Berg, mr. A.P. van Delden en mr. L.W.B. Dijkstra

De 'dansende' derde 17
Mr. R.W. Keus, mr. C.M.E. Verhaegh en mr. G.J.I.M Seelen

Vóór elke andere 25
Mr. P.L.G. Haccou en mr. R.C.K. van Andel

Over informatieverstrekking aan en informatievergaring door de onteigeningsrechter 31
Mr. J. de Roos en mr. B.S. ten Kate

Geen bezwaarprocedure? Geen bezwaar! 37
Mr. M.J.H. van Baalen

De vordering tot overneming 45
Mr. B. Baan

Geen veranderingen in de veranderingsregel 51
Mr. J.C. Binnerts

Schadeloosstelling voor rechten die vervallen door onteigening 57
Mr. W.J. Bosma

Zekerheidstelling 65
Mr. R.G.J. Deuss

Het voorschot: verwikkeling rond verhoging 71
Mr. J.A.M.A. Sluysmans en mr. W.J.E. van der Werf

Verval en schadevergoeding bij niet-inschrijving van het onteigeningsvonnis 79
Mr. J. Eshuis en mr. G.H.H. Kerkhof

Consignatie; 'leuk kunnen we het niet maken, wel gemakkelijk' 85
Mr. H.X. Botter en mr. E.W.J. de Groot

De onteigende wil 'zijn' eigendom niet verlaten; over het bevelschrift tot inbezitstelling ex artikel 57 Ow 91
Mr. S.A.R. Lely, mr. R.A.H. Vlecken en mr. S. Fraats

Terug met die grond! 99
Mr I.L. van Geel

Mag ik deze opmeting van u …? Enkele gedachten bij artikel 64b lid 2 en 3 Ow 105
Mr. I.P.A. van Heijst

Aardhaling; het uit de gratie geraakte doekje voor het bloeden 113
Mr. ing. C.F. van Helvoirt

Dringend of dreigend gevaar? 119
Mr U.T. Hoekstra

Onteigening ter handhaving van de feitelijke toestand 123
Mr. G.J.M. de Jager

'Uithuilen en opnieuw beginnen' 129
Mr. P.S. Kamminga

Onteigening ten behoeve van ontruiming van oppervlakten en onbewoonbaar verklaarde woningen 135
Mr. S.L. Schram

De Wet Victor 139
Mr. J.S. Procee, mr. M. Rus-van der Velde en mr. M.W. Scheltema

Over onteigening van octrooien. Onontdekte parel of obsolete titel? 145
Mr. J.J. Turenhout

Mag ik deze akte van u? 151
Mr. J.R. Vermeulen

De afgedwongen vestiging van beperkte rechten 157
Mr. H. Zeilmaker en mr. J.W.M. Hagelaars